

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA
VALSTYBINIO VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMO FONDO TARYBOS
POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2022 m. rugsėjo 20 d. Nr. NP-10
Vilnius

Posėdis įvyko 2022 m. rugsėjo 20 d.
Posėdį vedė Fondo tarybos pirmininkė Gražina Belian
Posėdžio sekretorė Rinalda Akelytė-Karkut
Dalyvavo: nuotoliniu būdu 12 tarybos narių.

DARBOTVARKĖ:

1. Prioritetinių priemonių 2023 metams tvirtinimas.
2. Fondo lėšų skirstymas tarp socialinių kampanijų „Rinkis gyvenimą“ ir „Psichikos sveikatos puoselėjimo komunikacijos kampanija“ dalių.
3. Dėl gauto rašto.

Posėdžio pirmininkė, įvertinusi dalyvaujančių posėdyje Tarybos narių skaičių (12 Tarybos narių), konstatavo, kad kvorumas yra.

Pirmininkė patvirtino posėdžio darbotvarkę.

SVARSTYTA: Prioritetinių priemonių 2023 metams tvirtinimas.

Fondo administratorius informavo, kad ministerija dar liepos mėnesį siekdama, kad Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo (VVSSF) lėšomis finansuojami projektai kuo geriau prisidėtų prie aktualių ir įvairių visuomenės sveikatos iššūkių sprendimo, buvo paskelbusi viešą kreipimąsi į nevyriausybinės organizacijas, universitetus, asociacijas ir visus besidominčius visuomenės sveikata iki rugpjūčio 1 d. teikti siūlymus dėl VVSSF 2023 metų prioritetinių priemonių. Buvo sulaukta apie 80 pasiūlymų. Fondo administratorius išnagrinėjo visus gautus pasiūlymus. Tie pasiūlymai, kurie neatitiko reikalavimų priemonėms (netinkamai suformuluota priemonė, nepateikti privalomi specialieji reikalavimai priemonei bei priemonės pagrindimas, priemonė nepagrįsta jokiais moksliniais įrodymais, programomis ir pan.) bei tie priemonių pasiūlymai, kurie yra finansuojami iš kitų programų arba yra ne VVSSF objektas buvo atmesti. Gauti panašūs pasiūlymai tomis pačiomis temomis, bendradarbiaujant su priemonių teikėjais buvo išgryninti ir sujungti į bendras priemones. Visi pasiūlymai susisteminti ir iki Tarybos posėdžio pateikti tarybai susipažinti.

Pasisakė: Gražina Belian, Audrius Klišonis, Ignas Rubikas, Lina Bušinskaitė, Kristina Košel-Patil, Audrius Ščeponavičius, Greta Gargasienė, Kristina Vainienė, Eglė Butkevičienė, Ramunė Kalėdienė, Rasa Navickienė, Šarūnas Frolenko.

Tarybos pirmininkė pasiūlė balsuoti už kiekvieną priemonę atskirai.

I PRIORITETAS. SVEIKOS GYVENSENOS SKATINIMAS.

Moksliniai tyrimai.

Finansuojamos įrodymais grįstos įgūdžius kuriančios ar elgseną keičiančios veiklos.

Priemonė: „Vaistininkų ir vaistinių kaip imunizacijos paslaugų tiekėjų vaidmens didinant profilaktinio skiepijimosi apimtį Lietuvoje įvertinimas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tyrimo tikslas – įvertinti galimą vaistininkų ir vaistinių kaip imunizacijos paslaugų tiekėjų vaidmenį prisidedant prie vakcinacijos apimčių didinimo.

2. Tyrimo uždaviniai:

2.1. ištirti vaistinių kaip vakcinavimo vietų priimtinumą visuomenės nariams;

2.2. išsiaiškinti prie kokių imunizacijos aprėpčių didinimo (kokioms visuomenės grupėms bei kokiomis vakcinomis) labiausiai galėtų prisidėti skiepijimas vaistinėse;

2.3. identifikuoti pagrindines funkcijas, kurias, įgyvendinant imunoprofilaktiką turi vykdyti vaistininkas;

2.4. apibrėžti, kokios kompetencijos yra reikalingos vaistininkui norint teikti imunoprofilaktikos paslaugas;

2.5. sukurti simuliacinį vakcinavimo paslaugos modelį vaistinėse ir pateikti rekomendacijas dėl tolimesnių žingsnių įgyvendinant vakcinacijos modelį Lietuvos vaistinėse.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Vaistų vartotojų Lietuvoje gebėjimo atpažinti nepageidaujamas reakcijas į vaistus ir apie jas pranešti tyrimas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslas – išsiaiškinti Lietuvos gyventojų gebėjimus atpažinti nepageidaujamas reakcijas į vartojamus vaistus ir pateikti rekomendacijas dėl jų didesnės įtraukties į farmakologinį budrumą;

2. tyrimas turi apimti 20-39, 40-59, 60-79 m. amžiaus vaistų vartotojų grupes iš dešimties Lietuvos apskričių.

BALSAVIMAS: „Prieš“ – 12 balsų.

NUTARTA: Napatvirtinti priemonės.

Priemonė: „Lietuvoje pacientams skirtų vaistų vartojimo tyrimas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslas – įvertinti, kaip pacientai vartoja jiems skirtus vaistus (ar vaistai vartojami racionaliai ir atsakingai, ar laikomasi gydytojo nurodymų ir kokie pagrindiniai iššūkiai su kuriais susiduria pacientai vartodami vaistus);

2. parengti rekomendacijas pacientams, kurios padėtų spręsti su vaistų vartojimu susijusias problemas, siekiant racionalaus ir atsakingo vaistų vartojimo.

BALSAVIMAS: „Prieš“ – 12 balsų.

NUTARTA: Napatvirtinti priemonės.

Priemonė: „Higienos, sanitarijos, menstruacijų higienos ir geriamojo vandens užtikrinimo praktika Lietuvos ir užsienio ugdymo įstaigose“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslas – remiantis Pasaulio sveikatos organizacijos metodinėmis rekomendacijomis (įrankiu) (<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/329394/9789289054393-eng.pdf>) surinkti informaciją apie higienos, sanitarijos, menstruacijų higienos ir geriamojo vandens užtikrinimo Lietuvos ir užsienio ugdymo įstaigose gerąsias praktikas ir parengti apžvalgas lietuvių ir anglų kalbomis;

2. suorganizuoti renginį, kurio metu pristatyti parengtą apžvalgą Pasaulio sveikatos organizacijos Europos regiono šalims.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Prevenciniai projektai.

Finansuojamos įrodymais grįstos įgūdžius kuriančios ar elgseną keičiančios veiklos.

Priemonė: „Neįgaliųjų asmenų ir senjorų fizinės ir psichosocialinės būklės gerinimas, teikiant papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros (toliau – PASP) paslaugas, kurias teikiant naudojami gyvūnai“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. projekto metu PASP paslaugas teikia tik licencijuoti ar su laikiniais leidimais PASP specialistai PASP licencijuotoje įstaigoje t. y. projekte PASP paslaugų teikimas būtų organizuojamas tik vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymais reglamentuojančiais PASP paslaugų teikimą;

2. teikiamos mažiausia dvi skirtingos PASP paslaugos, kurias teikiant naudojami gyvūnai;

3. projekto pareiškėjas projekto paraiškoje turi pateikti numatomų teikti paslaugų teigiamą poveikį gavėjų sveikatai, pagrįsdamas moksliniais medicinos tyrimais ir duomenimis;

4. projekte paslaugos turi būti teikiamos ne mažiau kaip dviem grupėms: neįgaliems vaikams, neįgaliam jaunimui (iki 29 metų amžiaus), neįgaliems suaugusiems asmenims (darbingo amžiaus asmenims, turintiems sunkią ir vidutinę negalią), senjorams (nuo 70 m. amžiaus).

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Neįgaliųjų asmenų ir senjorų fizinės ir psichinės sveikatos stiprinimas bei sveikos gyvensenos skatinimas, teikiant papildomosios ir alternatyviosios sveikatos priežiūros (toliau – PASP) biologinio poveikio paslaugas (hirudoterpija, apiterapija, fitoterapija, endobiogenika, miško terapija)“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. projekto metu PASP paslaugas teikia tik licencijuoti ar su laikiniais leidimais PASP specialistai PASP įstaigoje t. y. projekte PASP paslaugų teikimas būtų organizuojamas tik vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymais reglamentuojančiais PASP paslaugų teikimą;
2. teikiamos mažiausia dvi skirtingos biologinio poveikio paslaugos;
3. projekte paslaugos turi būti teikiamos ne mažiau kaip dviem gavėjų grupėm: neįgaliems vaikams, neįgaliam jaunimui (iki 29 metų amžiaus), neįgaliems suaugusiems asmenims (darbingo amžiaus asmenims, turintiems sunkią ir vidutinę negalią), senjorams (nuo 70 m. amžiaus).

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Vaikų sveikos gyvensenos stiprinimo iniciatyvos siekiant didinti vaikų fizinį aktyvumą ir (ar) gerinti mitybos įpročius“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinės grupės:
  - 1.1. vaikai, kurių yra mažas fizinis aktyvumas;
  - 1.2. vaikai, turintys antsvorio;
  - 1.3. vaikai, turintys netinkamų mitybos įpročių;
  - 1.4. vaikai, augantys nepalankiomis socialinėmis sąlygomis.
2. turi būti vykdomos ilgalaikės, mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika grįstos intervencijos;
3. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Žalingos gyvensenos prevencijos iniciatyvos“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė: suaugusieji, turintys netinkamos gyvensenos įpročių (pvz. žemą fizinį aktyvumą, antsvorį, prastus mitybos, rūkymo ar alkoholio vartojimo įpročius ir kita);
2. turi būti vykdomos ilgalaikės, mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika grįstos intervencijos;
3. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo;
4. į intervencijų vykdymą turi būti įtrauktas gyvensenos medicinos specialistas.

BALSAVIMAS: „Už“ – 2 „Prieš“ – 1 „Susilaikė“ – 8. Vienas tarybos narys balsavime nedalyvavo.

NUTARTA: Nepatvirtinti priemonės.

Priemonė: „Žmonių su judėjimo negalia sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė - žmonės su judėjimo negalia ir jų artimieji;
2. intervencijų dalyviai turi būti parenkami tolygiai iš didmiesčių, miestų ir kaimų, atspindėti skirtingo amžiaus grupes;
3. turi būti vykdomos ilgalaikės, mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika grįstos intervencijos. Intervencijos turinys turi apimti fizinio aktyvumo, sveikos mitybos žinių ir įgūdžių ugdymą;
4. intervencijas turi teikti specialistai, turintys bent 1 metų darbo su neįgaliais asmenimis patirtį;
5. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Moteryų sveikatos stiprinimas pogimdyviniu laikotarpiu“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinės grupės:

1.1. šeimos gydytojai, akušeriai-ginekologai, akušerės, kineziterapeutai (toliau – specialistai);

1.2. besilaukiančios moterys;

1.3. moterys po gimdymo;

2. turi būti vykdomos ilgalaikės, mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika grįstos intervencijos;

3. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Onkologinių ligonių sveikatos stiprinimas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinės grupės:

1.1. visų profesinių kvalifikacijų gydytojai, kurių profesinėje veikloje reikia onkologijos, sveikos gyvensenos, ligų prevencijos žinių;

1.2. visa visuomenė, ją suskirstant į 3 gyventojų grupes, kuriems aktuali pirminė, antrinė ir tretinė onkologinių susirgimų profilaktika;

2. turi būti vykdomos ilgalaikės, mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika grįstos intervencijos;

3. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo;

4. sukurtos gairės kaip integruoti sveikatos stiprinimo praktikas.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Specialistų informuotumo apie druskos ir jodo vartojimą ir naudą didinimas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė - asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistai (ypač šeimos gydytojai, gydytojai nefrologai, kardiologai, endokrinologai, dietologai, gyvensenos specialistai, slaugytojai, visuomenės sveikatos specialistai), maisto technologai;

2. intervencija turi apimti ne mažiau kaip tris iš išvardytų tikslinių grupių;

3. intervencijas turi įgyvendinti šia tema bent 3 metų įdirbį turintys, visuomenės ar asmens sveikatos priežiūros specialistai;

4. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Pacientų ir jų artimųjų sveikatos raštingumo didinimas ir jų įsitraukimo į savo sveikatos priežiūros procesą gerinimas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė – lėtinėmis ligoms sergantys asmenys ir jų artimieji;

2. įgyvendinant priemonę turi būti vykdomi šie veiksmai:

2.1. turi būti įgyvendinamos edukacinės priemonės, skirtos didinti pacientų ir jų artimųjų sveikatos raštingumą ir jų įsitraukimą į savo (savo artimojo) gydymo, reabilitacijos, sveikatos priežiūros procesą;

2.2. organizuojama pacientų, jų artimųjų apklausa ir parengiama analizė apie pacientų įsitraukimą į savo artimojo) gydymo, reabilitacijos, sveikatos priežiūros procesą;

3. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Prieš“ – 12 balsų.

NUTARTA: Nepatvirtinti priemonės.

Priemonė: „Širdies ir kraujagyslių ligomis sergančių asmenų savirūpos skatinimas ir didinimas pasitelkiant inovatyvias technologijas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė – širdies ir kraujagyslių ligomis (arterine hipertenzija, širdies nepakankamumu, kita) sergantys asmenys;

2. turi būti vykdomos ilgalaikės, mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika grįstos intervencijos;

3. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Pedagogų kompetencijų stiprinimas sveikatos, emocinės gerovės ir gyvenamosios srityse“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė – mokyklų mokytojai;

2. turi būti vykdomos ilgalaikės, mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika grįstos intervencijos, apimančios biopsichosocialinį požiūrį į sveikatą;

3. vykdamas intervencijas turi būti įtraukti bent du iš žemiau išvardintų specialistų: kineziterapeutas, psichologas, gyvenamosios specialistas, visuomenės sveikatos specialistas, neuromokslininkas;

4. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Traumų prevencija vyresnio amžiaus asmenims“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė – 65 metų ir vyresni asmenys;

2. turi būti vykdomos ilgalaikės, mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika grįstos intervencijos;

3. į intervencijų vykdymą turi būti įtrauktas fizinio aktyvumo specialistai (asmuo, gavęs aukštojo ar jam prilyginto sveikatos mokslų studijų krypties grupės reabilitacijos studijų krypties, sporto studijų krypties grupės pasiekimų sporto arba laisvalaikio sporto studijų krypties išsilavinimą ir įgijęs magistro ar aukštesnį kvalifikacinį laipsnį);

4. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Sveikos gyvenamosios formavimas darbo vietose ir vietos bendruomenėse“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė - dirbantys suaugę asmenys nuo 18 iki 65 m. amžiaus;

2. turi būti vykdomos ilgalaikės, mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika grįstos intervencijos;

3. į intervencijų vykdymą turi būti įtraukti bent trys iš žemiau išvardytų specialistų, turinčių atitinkamos srities išsilavinimą ir bent 5 metų praktinės veiklos patirtį: kineziterapeutai, ergoterapeutai, įvairių sričių sporto treneriai ir instruktoriai, bendrosios praktikos gydytojai ir/ar slaugytojai, darbų saugos ir sveikatos specialistai, ergonomikos specialistai gebantys įvertinti profesinės rizikos veiksnius, manualinės terapijos ir masažo specialistai, sporto renginių

organizatoriai, darbo ir socialinės psichologijos specialistai, sveikos gyvensenos ugdytojai, šiuolaikinės vadybos ir marketingo konsultantai;

4. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Visuomenės narių, netoleruojančių gliuteno, žinių ir įgūdžių šioje srityje didinimas“.

Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė - asmenys sergantys celiakija, ne celiakiniu jautrumu gliutenai, dirgliosios žarnos sindromu, žarnyno disbakterioze bei jų artimieji;

2. turi būti parengta nuotolinė viešai prieinama mokymų programa (ne trumpesnė nei 8 akad. val. trukmės), kurią sudarytų teorinė informacija, patarimai, užduotys praktiniams įgūdžiams tobulinti (pavyzdžiui, recepto išmėginimas ir pan.) nuorodos į išsamesnę informaciją;

3. į programos rengimą turi būti įtraukti dietistas, celiakijos specialistas, komunikacijos specialistas;

4. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Prieš“ – 12 balsų.

NUTARTA: Nepatvirtinti priemonės.

II PRIORITETAS. VISUOMENĖS PSICHIKOS SVEIKATOS STIPRINIMAS

Moksliniai tyrimai.

Finansuojamos įrodymais grįstos įgūdžius kuriančios ar elgseną keičiančios veiklos.

Priemonė: „Pusiaus struktūruoto interviu asmenybės funkcionavimo vertinimui pritaikymas paauglių asmenybės sutrikimo diagnostikai Lietuvoje“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslas – pritaikyti pusiau struktūruoto interviu asmenybės funkcionavimo vertinimui paauglių asmenybės sutrikimo diagnostikai Lietuvoje ir apmokyti specialistus juo naudotis;

2. mokslinis tyrimas turi įtraukti ne mažiau kaip 100 paauglių (12-17 m. amžiaus, iš jų bent 30 proc. vaikinių), kurie gauna psichikos sveikatos paslaugas stacionariai ar ambulatoriškai. Tam, kad ši klinikinė paauglių imtis reprezentuotų įvairiuose Lietuvos regionuose psichikos sveikatos paslaugas gaunančius paauglius, turi būti kviečiami su paaugliais dirbantys psichikos sveikatos specialistai (vaikų ir paauglių psichiatrai, medicinos psichologai) iš įvairių Lietuvos miestų, kurie dalyvaudami tyrime kartu būtų apmokyti atlikti pusiau struktūruotą interviu ir savarankiškai koduoti gautus duomenis.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Neapskaitytų tabako gaminių dalies rinkoje ir jų vartojimo paplitimo vertinimas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslas – įvertinti neapskaitytų tabako gaminių vartojimo paplitimą tarp 18 metų ir vyresnių rūkančių Lietuvos gyventojų;

2. tyrimo metodas – analitinis momentinis tyrimas, atliekant asmeninį interviu rūkančių respondentų namuose ir apžiūrint paskutinį respondento įsigytą tabako gaminių pakelį ar įvertinant respondento pateiktą informaciją apie jį. Turi būti taikomas daugiapakopės stratifikuotos proporcinės atrankos metodas;

3. tyrimo instrumentas – klausimynas, sudarytas, remiantis Europos šalių tyrime Pricing Policies and Control of Tobacco in Europe naudotu klausimynu;

4. tuščių cigarečių pakelių tyrimas. Tyrimo uždaviniai:

4.1. parengti tuščių cigarečių pakelių tyrimo metodiką;

4.2. surinkti tuščius cigarečių pakelius;

4.3. atlikti surinktų pakelių analizę ir apibendrinti gautus rezultatus.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Probleminio interneto naudojimo atpažinimo instrumentų pritaikymas plačiajai visuomenei prevencijos ir intervencijos tikslais“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslas – pateikti plačiai visuomenei prieinamus, patikimus ir validžius instrumentus probleminio interneto naudojimo (PIN) atpažinimui;
2. parengti PIN instrumentai (adaptuoti ir standartizuoti) turi būti visuomenei viešai prieinami ir skirti naudoti įvairaus amžiaus grupėms, pradedant pradinio mokyklinio amžiaus vaikais, baigiant vyresniais suaugusiais.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Mokinių alkoholio ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo stebėseną ir analizę“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslas- sistemingai stebėti paauglių vartojimo didėjimo ar mažėjimo tendencijas;
2. tyrimas turi būti vykdomas pagal tarptautinį tęstinį mokslinio tyrimo „Alkoholio ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų tyrimo projektas Europos mokyklose“ (toliau – ESPAD) klausimyną dalyvaujant šios srities mokslininkams.

BALSAVIMAS: Balsavo 11 tarybos narių. „Prieš“ – 8 „Susilaikė“ - 3.

NUTARTA: Nepatvirtinti priemonės.

Priemonė: „Mokinių psichikos sveikatai stiprinimo veiksmingų priemonių identifikavimas ir prevencinių veiklų prioritetų nustatymas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslas - įvertinti taikomų edukacinių priemonių veiksmingumą ir nustatyti prevencinių veiklų prioritetus;
2. turi būti atliekamos antrinės analizės vykdomų longitudinalinių tyrimų, tokių kaip „paauglių gyvenamos ir sveikatos stebėsenos tyrimo“ (toliau – HBSC), „Alkoholio ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų tyrimo projektas Europos mokyklose“ (toliau – ESPAD) rezultatų pagrindu.

BALSAVIMAS: Balsavo 11 tarybos narių. „Prieš“ – 8 „Susilaikė“ - 3.

NUTARTA: Nepatvirtinti priemonės.

Priemonė: „Benzodiazepinų vartojimo Lietuvoje tendencijų tyrimas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. benzodiazepinų ir benzodiazepinų dariniams priskiriamų bei panašaus veikimo mechanizmo vaistinių preparatų (toliau – BZD) vartojimo Lietuvoje tendencijų tyrimas, įvertinant vartojimo apimtį, priežastis ir aplinkybes, teisinius ir praktinius iššūkius susijusius su vaistų skyrimu, vartojimu ir laipsnišku vartojimo mažinimu.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Prevenciniai projektai

Priemonė: „Metimo rūkyti skatinimo iniciatyvos darbo vietose“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. turi būti taikomos konkrečios, įrodymais grįstos, ilgalaikės praktikos, orientuotos į elgesio pokytį;
2. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Metodinės medžiagos parengimas priklausomybių prevencijai darbo vietose“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslas – parengti metodinę medžiagą darbdaviams šiomis temomis ir vykdyti jų sklaidą:

1.1. PM vartojimo prevencijos darbo vietose rezultatai, veiksmingumas ir geroji kitų šalių bei Lietuvos patirtis;

1.2. PM vartojimo prevencijos darbo vietose priemonių įgyvendinimo stebėseną ir veiksmingumo įvertinimas;

1.3. šių priemonių įgyvendinimo Lietuvoje teisiniai aspektai, darbuotojų tikrinimai, testavimas dėl PM vartojimo.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Užsienio šalių gerosios praktikos jaunimo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo mažinimo srityje išbandymas savivaldybės lygmeniu (vienoje mažoje ir vienoje didelėje savivaldybėje)“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė - jaunimas nuo 14 iki 22 metų;

2. turi būti pasirinkta įrodyto veiksmingumo, jaunimą patraukliais būdais įtraukianti, praktikoje pasiteisinusi, į ilgalaikį rezultatą orientuota užsienio geroji praktika;

3. Užsienyje taikytos ir Lietuvoje išbandytos praktikos metodika ir rezultatai turi būti aprašyti ir paskelbti viešai.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Psichoaktyviųjų medžiagų prevencija ir žalos mažinimo priemonių taikymas jaunimo pasilinksminimo vietose (festivaliuose, naktiniuose klubuose, baruose, pan.)“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. į pasilinksminimo vietų lankytojus nukreiptos vykdomos prevencijos ir žalos priemonės, juos informuojant, teikiant prevencijos ir žalos mažinimo paslaugas, psichologinę pagalbą, bei nukreipiant tolimesnei pagalbai (pvz., trumposioms intervencijoms);

2. festivaliuose itin svarbu skatinti jų lankytojus rūpintis savo ir aplinkinių sveikata bei prisidėti prie jų sąmoningumo didinimo. Prevencinės priemonės padeda sukurti saugesnę aplinką festivaliuose, taip pat jos leidžia sumažinti nelaimių riziką.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos modelio / priemonių profesinių mokyklų ar aukštųjų mokyklų studentams pritaikymas ir išbandymas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. peržiūrėti pasirinktose ugdymo įstaigose vykdomas prevencines programas, jų turinį ir pasiūlyti priemones profesinių mokyklų ar aukštųjų mokyklų studentams, remiantis gerosiomis šalių patirtimis;

2. siūlomą prevencijos modelį išbandyti bent vienoje mokykloje ir aprašyti prielaidas taikymui platesniu mastu (t. y. kitose ugdymo įstaigose);

3. tikslinė grupė: profesinių mokyklų ar aukštųjų mokyklų studentai;

4. modelis t. b. rengiamas remiantis 2020 m. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento vykdyto tyrimo rezultatų analize „Aukštųjų mokyklų studentų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo paplitimas ir prevencija“

(prieiga internetu: <https://ntakd.lrv.lt/uploads/ntakd/documents/files/PREVENCIJA/studentai.pdf>) ir į planavimą bei įgyvendinimą įtraukiant tikslinės auditorijos atstovus (studentus), pavyzdžiui, „lygus lygiam“ (angl. peer to peer) metodu ar kitu būdu.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Pažeidžiamų visuomenės grupių psichologinio atsparumo įgūdžių ir socialinių-emocinių kompetencijų stiprinimas pasitelkiant kultūros ir meno intervencijas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė – pažeidžiamos visuomenės grupės, patiriančios ar turinčios didesnę riziką patirti socialinę atskirtį (pvz. asmenys su negalia (fizinė, psichikos ar kt.), asmenys patiriantys socialinės rizikos ar psichikos sveikatos rizikos veiksnius, vyresnio amžiaus asmenys ir kita);
2. turi būti vykdomos ilgalaikės, mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika grįstos intervencijos, pritaikytos pasirinktos tikslinės grupės poreikiams;
3. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo ir galutinės tikslinės grupės narių asmens geros savijautos pokyčio vertinimas prieš intervenciją ir po jos (iš karto ir (ar) praėjus bent 1 mėn.) pagal Pasaulio sveikatos organizacijos vertinimo apklausos formą: https://www.psykiatri-regionh.dk/who-5/Documents/WHO5_Lithuanian.pdf.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Meno ir kultūros projektai visuomenės psichikos sveikatos raštingumo gerinimui ir stigmos į psichikos sveikatą mažinimui“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė – visa visuomenė;
2. turi būti vykdomos poveikio tyrimais pagrįstos kūrybinės ir kultūrinės veiklos bendruomenėse, kuriomis siekiama kurti žinias apie psichikos sveikatą;
3. veiklose turi dalyvauti asmenys, atstovaujantys bent du skirtingus iš išvardytų sektorių: kultūros, sveikatos, socialinės apsaugos, švietimo;
4. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Vienišumo mažinimo iniciatyvos vyresnio amžiaus asmenims“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė: 50 metų ir vyresni asmenys;
2. turi būti vykdomos ilgalaikės, mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika grįstos intervencijos, pritaikytos tikslinės grupės poreikiams ir sudarančios sąlygas tikslinės grupės įtraukčiai (pvz. savanorystei);
3. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo ir galutinės tikslinės grupės narių asmens geros savijautos pokyčio vertinimas prieš intervenciją ir po jos (iš karto ir (ar) praėjus bent 1 mėn.) pagal Pasaulio sveikatos organizacijos vertinimo apklausos formą: https://www.psykiatri-regionh.dk/who-5/Documents/WHO5_Lithuanian.pdf.

BALSAVIMAS: „Prieš“ – 10 „Susilaikė“ - 1. Vienas tarybos narys balsavime nedalyvavo.

NUTARTA: Nepatvirtinti priemonės.

Priemonė: „Iniciatyvos psichikos sveikatos stiprinimui demencija ar Alzheimerio liga sergantiems žmonėms ir artimiesiems“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė – demencija ar Alzheimerio sergantys asmenys ir jų artimieji;
2. turi būti vykdomos ilgalaikės, mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika grįstos intervencijos;
3. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo ir galutinės tikslinės grupės narių asmens geros savijautos pokyčio vertinimas prieš intervenciją ir po jos (iš karto ir (ar) praėjus bent 1 mėn.) pagal Pasaulio sveikatos organizacijos vertinimo apklausos formą: https://www.psykiatri-regionh.dk/who-5/Documents/WHO5_Lithuanian.pdf.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Psichoemocinė ir socialinė rehabilitacija krizes patiriantiems vyrams“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė - psichoemocinius ir socialinius rūpesčius išgyvenantys vyrai;
2. turi būti vykdomos ilgalaikės, mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika grįstos intervencijos, pritaikytos tikslinės grupės poreikiams;
3. į intervencijų vykdymą turi būti įtraukti socialiniai darbuotojai ir psichologai;
4. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo ir galutinės tikslinės grupės narių asmens geros savijautos pokyčio vertinimas prieš intervenciją ir po jos (iš karto ir (ar) praėjus bent 1 mėn.) pagal Pasaulio sveikatos organizacijos vertinimo apklausos formą: https://www.psykiatri-regionh.dk/who-5/Documents/WHO5_Lithuanian.pdf.

BALSAVIMAS: „Prieš“ – 12 balsų.

NUTARTA: Nepatvirtinti priemonės.

Priemonė: „Pogimdyvinės depresijos prevencija stiprinant tėvų psichologinį atsparumą bei didinant specialistų žinias ir gebėjimus šioje srityje“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinės grupės:
  - 1.1. tėvai, besilaukiantys ar neseniai susilaukę kūdikio;
  - 1.2. nėštumo, gimdymo, kūdikių priežiūrą teikiantys specialistai (akušeriai, ginekologai, slaugytojai, šeimos gydytojai, žindymo konsultantai, dulos ir kita);
2. turi būti vykdomos ilgalaikės, mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika grįstos intervencijos, pritaikytos pasirinktos tikslinės grupės poreikiams;
3. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Specialistų psichikos sveikatos raštingumo didinimas ir stigmos į psichikos sveikatą mažinimas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinės grupės:
  - 1.1. asmens sveikatos priežiūros įstaigų, teikiančių asmens psichikos sveikatos priežiūros paslaugas, specialistai;
  2. intervencijos turi būti tęstinės, grįstos mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika bei sudarančios galimybę išbandyti įgytus įgūdžius praktikoje, gauti grįžtamąjį ryšį;
  3. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Prieš“ – 12 balsų.

NUTARTA: Nepatvirtinti priemonės.

Priemonė: „Skaitmeninių įrankių, skirtų padėti asmenims stebėti savo psichikos sveikatą (vykdyti savistabą), sukūrimas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinės grupės :
  - 1.1. vyresniųjų klasių, mokiniai (9–12 arba I-IV gimnazinių klasių) mokiniai;
  - 1.2. studentai;
  - 1.3. vidutinio amžiaus asmenys (35-54 m.);
2. sukurtas įrankis turi prisidėti prie šių tikslų:
  - 2.1. didinti asmenų psichikos sveikatos raštingumą, padėti į(si)vertinti ir/ar atpažinti kylančias emocijas, jas valdyti, stebėti progresą / regresą;
  - 2.2. skleisti informaciją apie pagalbą, esant psichikos sveikatos sunkumų;

2.3. informuoti apie psichikos sveikatos sunkumus, sutrikimus (požymiai, paplitimas ir kt. aktuali informacija).

BALSAVIMAS: „Prieš“ – 12 balsų.

NUTARTA: Nepatvirtinti priemonės.

Priemonė: „Darbuotojų psichikos sveikatos prevencija darbe“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė – darbuotojai;
2. turi būti vykdomos ilgalaikės, mokslo įrodymais ar užsienio šalių gerąja praktika grįstos intervencijos, pritaikytos tikslinės grupės poreikiams;
3. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo ir galutinės tikslinės grupės narių asmens geros savijautos pokyčio vertinimas prieš intervenciją ir po jos (iš karto ir (ar) praėjus bent 1 mėn.) pagal Pasaulio sveikatos organizacijos vertinimo apklausos formą: https://www.psykiatri-regionh.dk/who-5/Documents/WHO5_Lithuanian.pdf.

BALSAVIMAS: „Prieš“ – 12 balsų.

NUTARTA: Nepatvirtinti priemonės.

Priemonė: „Įrankio, skirto psichosocialinei rizikai vertinti asmens sveikatos priežiūros įstaigose, sukūrimas ir išbandymas“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė – asmens sveikatos priežiūros įstaigos (ASPI);
2. sukurtas įrankis, turi remtis užsienio šalių gerąja praktika ir tarptautiniais standartais psichosocialinei rizikai vertinti ASPI;
3. turi būti atliktas sukurtą įrankio pilotavimas ir koregavimas pagal poreikį;
4. turi būti parengta įrankio taikymo metodika bei sudaryta specialistams naudoti pritaikyta metodinė medžiaga (pvz., mokymų programos parengimas).

BALSAVIMAS: „Prieš“ – 12 balsų.

NUTARTA: Nepatvirtinti priemonės.

Priemonė: „Tėvystės įgūdžių stiprinimas tėvams, susiduriantiems su tėvystės iššūkiais“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė: tėvai, patiriantys sunkumų tėvystėje ar/ir auginantys vaikus iki 12 m. turinčius elgesio ir emocijų sunkumų;
2. turi būti vykdomos tęstinės, mokslo ir įrodymais grįstos intervencijos;
3. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Prieš“ – 12 balsų.

NUTARTA: Nepatvirtinti priemonės.

Priemonė: „Emocinė pagalba vaikams su autizmo spektro sutrikimais, integruojantis bendrojo ugdymo įstaigose“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. tikslinė grupė – vaikai su autizmo spektro sutrikimais;
2. intervencijoms įgyvendinti turi būti suformuotos mobilios ekspertų komandos iš specialistų, turinčių specialiujų žinių, išsilavinimą ir ne mažiau kaip 5 metų patirties, kaip dirbti su vaikais, turinčiais specialiujų poreikių ir autizmo spektro sutrikimą: ergoterapeutai, psichologai, elgesio korekcijos specialistai. Šie išvardinti specialistai yra privalomi formuojant mobilias ekspertų komandas;
3. intervencijos turi būti įgyvendinamos ne mažiau kaip trijuose iš šių regionų: Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio;
4. projekto biudžete privalo būti numatytos lėšos projekto veiklų, rezultatų, patirčių, metodikų, analizių ir kt. viešinimui regionuose, kuriuose vykdomi projektai;
5. turi būti atlikta situacijos analizė prieš intervencijos įgyvendinimą ir po jos įgyvendinimo;
6. projekto įgyvendinimo metu turi būti parengta ir pritaikyta atitinkamiems specialistams naudoti skirta intervencijų (veiklų) įgyvendinimo metodinė medžiaga.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

Priemonė: „Neįgaliųjų vaikų ir jaunimo psichinės sveikatos gerinimas, suteikiant instrumentus emocijų pažinimui ir savireguliacijai, streso ir nerimo lygio mažinimui“. Specialieji reikalavimai priemonei:

1. turi būti organizuojami tęstiniai užsiėmimai (ne mažiau kaip 6 užsiėmimų ciklas) siekiant įgalinti vaikus ir jaunimą geriau pažinti bei reguliuoti savo emocijas, gerinti vaiko streso ir nerimo mažinimo bei dėmesingumo gebėjimus;

2. reikalavimai lektoriui:

a) turėti išsilavinimą psichikos sveikatos srityje (pateikti kompetenciją patvirtantį dokumentą);

b) turėti mažiausiai 5 metus patirties darbo su vaikais;

c) turėti mažiausiai 3 metus patirties darbo su neįgaliais vaikais;

d) turėti dokumentus, patvirtančius papildomą kvalifikaciją (pasirinktoje terapijoje, pvz.: menų terapijos, dėmesingo įsisąmoninimo praktikos ir t.t.);

3. turi būti vykdoma šių rezultato rodiklių stebėseną: veiklos dalyvių ir (ar) suinteresuotųjų šalių atsiliepimai apie intervencijos kokybę ir (ar) pasiektą pokytį (pvz., pasikeitęs žinių lygis, įgyti nauji įgūdžiai ar kt.) po intervencijos įgyvendinimo.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

NUTARTA: Patvirtinti priemonę.

SVARSTYTA:

Taryba aptarė reikalavimus socialinėms kampanijoms „Rinkis gyvenimą“ tęstinumas ir „Psichikos sveikatos puoselėjimo komunikacijos kampanija“.

Pasisakė: Gražina Belian, Audrius Klišonis, Ignas Rubikas, Lina Bušinskaitė, Rasa Navickienė, Šarūnas Frolenko.

NUTARTA:

Kampanijos „Rinkis gyvenimą“ dalyse viešinama informacija privalo apimti visas 2023 m. finansuojamas prevencijos sritis bei priemones (vakcinacijos būtinumą ir naudą, emocinę pagalbą vaikams su autizmo spektro sutrikimais, integruojantis bendrojo ugdymo įstaigose, neįgaliųjų vaikų ir jaunimo psichinės sveikatos gerinimą, pogimdyvinės depresijos prevencija stiprinant tėvų psichologinį atsparumą bei gerinant specialistų žinias ir gebėjimus šioje srityje, psichikos sveikatos stiprinimą demencija ar Alzheimerio liga sergantiems žmonėms ir jų artimiesiems, alkoholio ir kitų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevenciją, neįgaliųjų asmenų ir senjorų fizinės ir psichosocialinės būklės gerinimą, fizinio aktyvumo didinimą ir mitybos įpročių gerinimą ir kt. patvirtintų priemonių temas).

Reikalavimai kampanijai:

- kompleksiskai ir nuosekliai skatinti visuomenę spręsti sveikos gyvensenos skatinimo ir visuomenės psichikos sveikatos stiprinimo problemas, informuoti visuomenę apie mokslo įrodymais grįstas prevencines ir apsaugos priemones, teikiamas sveikatos priežiūros paslaugas, galimybes gauti emocinę pagalbą ir kitais aktualiais klausimais;

- kampanijos sukurti produktai turi visoms tikslinėms grupėms siųsti aiškią žinią, kad kiekvienas iš mūsų turėtume jaustis atsakingi už savo artimųjų ir kitų aplinkos žmonių ateitį ir sveikatą, kiekvienas iš mūsų turėtų sugebėti suprasti, kas vyksta, ir imtis aktyvių prevencinių veiksmų. Žinutės neturėtų būti dėstomos tiesiogiai, jos turi būti perduodamos naudojant įvairias meninės išraiškos priemones;

- kampanijos turinyje turi būti aiškiai informuojama apie reikalingus veiksmus, siekiant prisitaikyti prie nuolat kintančios situacijos; turi būti išryškinama pagrindinė problema: kai problemas bandoma neigti arba nesureikšminti, jos tampa norma; turi būti aiški priešprieša tarp to, kas visuomenėje vis dar neteisingai suvokiama kaip „normalu“ ir kas jau pripažįstama problema visose nurodytose probleminėse srityse; turi būti formuojamas supratimas, kad būtina veikti, ir nurodoma, ką daryti: reaguoti, ieškoti informacijos, kai nori padėti, kreiptis pagalbos, sulaukti pagalbos ir pan.;

„Psichikos sveikatos puoselėjimo komunikacijos kampanija“.

Kampanija turi kompleksiskai ir nuosekliai, užtikrinant vieningą turinio ir vizualinį identitetą, didinti visuomenės žinias, keisti jos nuostatas bei skatinti ugdyti įgūdžius, vykdam savižudybių prevencijos komunikaciją bei stiprinant psichikos sveikatos raštingumą ir mažinant psichikos ir

elgesio sutrikimų stigmą, pagalbą sau ir kitam iškilus psichikos sunkumų įskaitant kreipimąsi specialistų pagalbą gauti, psichikos sveikatos apsauginių ir rizikos veiksnių pažinimą ir gebėjimą pritaikyti įgytas žinias praktikoje.

Psichikos sveikatos raštingumo didinimo ir stigmos mažinimo komunikacijai naudojamas naujai sukurtas ilgalaikės psichikos sveikatos raštingumo programos prekės ženklas ir vizualinis identitetas (nuo 2023 m. I ketv.), papildomai gali būti naudojamas „Pagalba sau“ ir (ar) „Tu Esi“ prekės ženklas ir vizualinis identitetas. Kampanijai įgyvendinti gali būti naudojama SAM pateiktos šiems prekės ženkliams pritaikytos viešinimo priemonės. Tiekėjas kampanijoje nenaudoja atskiro prekės ženklo, vizualinio identiteto ar šūkio.

Komunikacijos turinys, vizualinis identitetas skirtinguose informacijos sklaidos kanaluose turi būti pritaikytas šių kanalų specifikai bei užtikrinant tinkamą bei patrauklų informacijos pateikimą atitinkamoms tikslinėms auditorijoms.

Specialieji reikalavimai pareiškėjui:

- Užtikrinti vieningą turinį ir vizualinį identitetą ir kokybės priežiūrą, jį susiejant su „Pagalba sau“ ir (ar) ilgalaikės psichikos sveikatos raštingumo programos prekės ženklu ir vizualiniu identitetu;
- turėti ne mažiau kaip 2 metų patirtį vykdant komunikacijos koordinavimo ir įgyvendinimo projektus psichikos sveikatos arba visuomenei jautrių socialinių temų bei socialinių problemų sprendimo srityje;
- Į komunikacijos kampanijos planavimą įtraukti: a) bent vieną psichikos sveikatos specialistą, turintį ne mažiau kaip 5 metus patirties teikiant asmens ar visuomenės psichikos sveikatos priežiūros paslaugas ir (ar) žmogaus teisių psichikos sveikatos srityje atstovavimo patirties ir (ar) mokslinės veiklos psichikos sveikatos srityje vykdymo patirties ir b) bent vieną asmenį, turintį psichikos sveikatos sunkumų ir (ar) sutrikimų patirties;
- naudojami ilgalaikės psichikos sveikatos raštingumo programos prekės ženklas ir vizualinis identitetas, papildomai gali būti naudojamas „Pagalba sau“ ir (ar) „Tu Esi“ prekės ženklas ir vizualinis identitetas, tinkamai juos susisiejant su kampanijos temomis.

SVARSTYTA: Fondo lėšų skirstymas tarp socialinių kampanijų „Rinkis gyvenimą“ ir „Psichikos sveikatos puoselėjimo komunikacijos kampanija“ dalių.

NUTARTA: Kadangi šiam posėdžiui nebuvo pateikta siūlymų dėl lėšų paskirstymo Psichikos sveikatos puoselėjimo komunikacijos kampanijos dalims, tarybos pirmininkė pasiūlė artimiausiu metu organizuoti atskirą posėdį dėl Fondo lėšų paskirstymo tarp socialinių kampanijų „Rinkis gyvenimą“ ir „Psichikos sveikatos puoselėjimo komunikacijos kampanija“ dalių.

Pritarta vienbalsiai.

SVARSTYTA: Dėl gauto rašto.

Fondo administratorius pristatė situaciją dėl gauto Rengimo šeimai asociacijos rašto. Gavus raštą Fondo tarybos pirmininkė vadovaudamasi Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis finansuojamų projektų finansavimo ir administravimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas), patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022-03-24 įsakymu Nr. V-634 „Dėl Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis finansuojamų projektų finansavimo ir administravimo Tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuostatomis Rengimo šeimai asociacijos paraišką paskyrė pagal kompetenciją įvertinti tarybos nariui. Įvertinus paraišką jai buvo skirti 39 balai. Paraišką vertinęs tarybos narys posėdžio dalyviams pristatė savo vertinimo išvadas ir argumentus.

NUTARTA: Atsižvelgus į paraiškos vertinimą Rengimo šeimai asociacijos projektui „Neigiamo skaitmeninės aplinkos poveikio vaiko asmenybei prevencijos ir ankstyvosios intervencijos mokykloje algoritmas“ yra skiriamas finansavimas 42383,87 Eur.

Taryba įpareigojo fondo administratorių kuo skubiau atlikti visus reikiamus veiksmus tam, kad su pareiškėju būtų pasirašyta sutartis.

BALSAVIMAS: „Už“ – 12 balsų.

Tarybos pirmininkė

Gražina Belian

Posėdžio sekretorė

Rinalda Akelytė